



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypeus Theologiæ Thomisticæ

In Tres Partes Divisus, Et Quinque Voluminibus Comprehensus

[Tractatus de attributis, de visione beatifica, de scientia Dei ac de ejus
voluntate et providentia]

Gonet, Jean-Baptiste

Coloniæ Agrippinæ, 1671

§. III. Solvuntur alia argumenta ex ratione petita

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77132](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77132)

ta: cum enim ipse interpretetur Origenem, alio- A
que SS. Patres asserentes res sciti à Deo, quia futu-
ra sunt; & dicat hoc esse verum à posteriori, & se-
cundum causam consequentiam, sicut nos respon-
demus; velint nostram responsionem alienam esse
à mente D. Thomae, cuius tamen ipse est author
conceptis verbis.

Lectori facillimum erit quibuslibet testimoniis
Sanctorum Patrum quae ab Adversariis proferun-
tur, quam volet ex his, & quae cuique commoda e-
rit, expositionem applicare.

78 Sed contra ultimam ex D. Thoma desumptam,
tripliciter instant Recentiores, & d'cunt primò,
quòd Sancti Patres loquentes de peccatis futuris,
illam contrapositionem faciunt: *Non ideo sunt fu-
tura: quia sciuntur à Deo, sed ideo sciuntur, quia fu-
tura sunt*: Ergo nisi æquivocè nimis loquantur, in
eodem sensu accipi debet particula, *ideo*, in utro-
que extremo contrapositionis: At si accipiat ut
purè illativa, non minus est verum, si dicatur: *Quia
scitur peccatum ideo erit, quàm ideo sciri quia erit*:
cum non minus inferatur ex præscientia futuritio
peccati, quàm ex futuritione præscientia: Ergo ut-
rumque concedendum esset, unde cum unum
concedant, & aliud negent, manifestum est illos
in sensu causali, non autem purè illativo locutos
esse.

Secundò instant ex verbis Iustini Martyris supra
relatis, quibus expressè asserit, futuritionem esse
causam divinæ præscientia: *Non est inquit, præno-
tio causæ eius quod futurum est, sed quod futurum est
causa est prænotionis*.

Tertiò instat Arnubius ex verbis Origenis, qui
reddens rationem cur Dei prænotio non sit causa
futuritionis rerum, sic ait: *Esti fingamus Deum non
præcognoscere aliquid futurum, tamen futurum sine
dubio erit*. Quibus verbis Origenes præbat Dei sci-
entiam non esse causam futuritionis rerum, quia
quamvis illam separemus à Deo, non ideo com-
pellimur negare rerum futuritionem. Quo argu-
mento communiter uti solemus, ad probandum
unum non esse causam alterius: Ergo juxta Orige-
nem, non ideo res futurae sunt, quia sciuntur à Deo,
sed ideo ab illo sciuntur, quia futurae sunt.

Ad primam instantiam dicendum est, non esse
necessarium quòd particula, *ideo*, in utraque pro-
positione, in eodem sensu accipiat, sed illam in
una posse accipi in sensu illativo, & in alia in sensu
causali: quia diversitas illa acceptionis deservit ad
Sanctorum Patrum intentum, quod est salvare
contra Marcianos, Deum non esse causam pecca-
ti. Maximè, quia Ecclesiae Patres, sæpè quando u-
num errorem impugnant, solent in apparentia in
oppositum declinare; & sic non mirum, quod in-
tendentes salvare Dei scientiam non esse causam
peccati, utantur verbis præ se ferentibus causalita-
tem peccati in divinam præscientiam. Unde in
hoc sensu debent intelligi verba Iustini Martyris in
secunda instantia relata, & per hoc patet responsio
ad illam.

Ad tertiam dicatur, Origenem in his verbis lo-
cutum esse de peccatis futuris, quorum quia non
est causa divina præscientia, rectè dicit quòd etiam
si fingamus Deum ea non præcognoscere, illa
nihilominus futura
essent.

§. III.

solvuntur alia argumenta ex ratione pe-
rita.

PRæter hæc testimonia Sanctorum Patrum, in
quibus præcipuum robur suæ sententiæ consti-
tuunt Adversarii, arguit Vazquez contra nostram
conclusionem, hoc modo. Quælibet scientia suum
objectum supponit, & non facit: Ergo cum scien-
tia visionis terminetur ad res, ut futuras & existen-
tes, non facit, sed supponit illarum futuritionem,
& existentiam: ac proinde non ideo res sunt futu-
rae, quia ab illa sciuntur, sed potius ideo ab illa sci-
untur, quia futurae sunt. Consequentia patet, An-
tecedens verò probat tripliciter. Primò ex Augu-
stino libro 4. super Genes. ad litteram, ubi sic ha-
bet: *Nec enim cognitio fieri potest, nisi cognoscenda
præcedant*. Secundò probat idem Antecedens: In-
tellectus (inquit) ideo dicitur verus, quia intelli-
git rem esse ut est; non verò è contra ideo res sunt
veræ quia adæquantur intellectui eas cognoscenti.
Tertio probat à simili, scientia simplicis intelligen-
tia rerum possibilitatem supponit, quia hæc est il-
lius objectum: Ergo cum existentia, & futuritio re-
rum, sint objectum scientia visionis, illa debet per-
tinet supponere rerum futuritionem.

Confirmat hæc argumenta: Omnis causa suam
effectum præcedere debet: At notitia intuitiva, ne-
quit præcedere existentiam sui objecti, cum illam
habeat pro objecto: Ergo nequit illam causare, sed
necessariò debet illam supponere.

Ad hæc argumenta sufficienter responsum est in
articulo præcedenti, ubi similia proposuimus &
solvimus; ut tamen Adversariis plenius responde-
mus, & illis satisfactioem, non solum condignam
& rigorosam, sed etiam superabundantem ac exce-
dentem exhibeamus, iterum respondeo distinguen-
do Antecedens: Quælibet scientia suum obje-
ctum supponit, & non facit: si sit tantum specula-
tiva, concedo, & sit eminenter speculativa & præ-
ctica, nego. Vel si sit mensurata à rebus, concedo.
Si sit mensura rerum, nego. Scientia autem visionis
in Deo, non est purè speculativa, ut supponit
Vazquez, & non probat (cum tamen in illius
probatione, rerum serè negotium huius disputa-
tionis consistat) nec mensuratur à rebus, sed potius
est illarum regula & mensura.

Ex hoc facile responderetur ad omnes probatio-
nes, quas ille Author inutiliter & otiosè multiplicat.
Ad primam enim dicendum, D. Augustinum
loqui de cognitione purè speculativa.

Ad secundam similiter responderetur, intel-
lectum qui non facit, sed supponit suum obje-
ctum, & qui mensuratur à rebus, ideo esse verum,
quia cognoscit rem sicuti est: si autem suum obje-
ctum faciat, & sit mensura rerum, ideo res sunt
veræ, quia ab illo cognoscuntur: unde ut supra vi-
dimus, D. Thomas, variis in locis, hoc inter intelle-
ctum divinum & creatum discrimen statuit, quòd
intellectus creatus supponit veritatem in rebus, &
non facit; intellectus verò divinus est causa & men-
sura totius veritatis, quæ invenitur in rebus: sic
ut ejus amor est ponens & infundens totam boni-
tatem & perfectionem, quæ in eis reperitur:
unde sicut res non amantur à Deo, quia sunt
bonæ; sed potius ideo sunt bonæ, quia ab illo
diliguntur: ita similiter intellectus divinus,
ideo non est verus, quia rebus adæquatur; sed
potius

